

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/21, p. 45-58

DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.12386>
ISSN: 1308-2140, ANKARA-TURKEY

Article Info/Makale Bilgisi

Referees/Hakemler: Doç. Dr. Mustafa Yaşar ŞAHİN –
Doç. Dr. İdris YILMAZ

This article was checked by iThenticate.

BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN OKUL DIŞINDA YAPMIŞ OLDUĞU FAALİYETLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Fikret ALINCAK - Uğur ABAKAY** - Kürşat Yusuf AYTAÇ****

ÖZET

Bu çalışma, beden eğitimi öğretmenlerinin okul dışında yapmış olduğu faaliyetleri incelemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada beden eğitimi öğretmenlerinin okul dışında genel olarak yaptıkları etkinlikler, beden eğitimi öğretmenin okul dışında mesleki açıdan kendisini geliştirme açısından ne yaptıkları, bulunduğu bölgede beden eğitimi ve spor alanına yönelik ne tür katkılar sağladıkları, okul dışında kurs açıp açmadıkları, öğrenciye okul dışında ne tür faaliyetler yaptırılması gerektiği, okul dışında özel ve resmi kuruluşların beden eğitimi ve spor alanına yönelik faaliyetlerini desteklemeleri ve ayrıca okul dışında beden eğitimi ve spor alanına yönelik yapılmasını istediği önerilerinin neler olduğu belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olan durum yöntemi kullanılarak Gaziantep il sınırları içerisindeki orta öğretim okullarında görev yapmakta olan 70 beden eğitimi öğretmeninden elde edilen veriler, içerik analizi yöntemi ile çözümlenmiştir.

Araştırma sonucunda beden eğitimi öğretmenlerinin okul dışında düzenli olarak sportif aktivitelerin içerisinde yer aldığı, bir takım kurslara katılarak mesleki açıdan kendilerini geliştirdikleri, bulundukları bölgelerde beden eğitimi ve sporun gelişimine destek oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte beden eğitimi öğretmenlerinin öğrencilerin gelişimi açısından spora yönelik kurs açtığı, toplumu sağlıklı yaşam konusunda bilinçlendirdikleri tespit edilmiştir. Buradan hareketle sporun gelişimi için; yönetici ve ailelerin spora destek olması, beden eğitimi öğretmenlerine önem verilmesi, spor liselerinin artırılması, belediye ve diğer kuruluşların destek olması gerektiği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi, öğretmen, okul dışı faaliyetler

* Yrd. Doç. Dr. Gaziantep Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu, El-mek: alincakfikret27@gmail.com

** Doç. Dr. Gaziantep Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu, El-mek: uabakay@gantep.edu.tr

***Yrd.Doç. Dr. Adıyaman Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu, El-mek: kyaytac@gmail.com

EVALUATION OF NON-SCHOOL ACTIVITIES OF PHYSICAL EDUCATION TEACHERS

ABSTRACT

This study is a descriptive study designed to examine activities that physical education teachers have done non-school activities. Using the state method of qualitative research methods in the study, 70 physical education teachers working in secondary schools within the provincial borders of Gaziantep were identified as the study group. In order to collect data in the survey, open-ended questions about the out of-school activities of physical education teachers, created by the researcher, were asked. The answers that the research group gave to the questions were solved by the content analysis method. As a result of the research, it was determined that the physical education teachers participated in various courses and certificate programs in order to increase their personal and Professional development, they regularly participate in the organizations outside the school and contribute to the development of physical education and sports in their regions. In addition, physical education teachers have been informed that the community is involved in activities to raise a wareness about healthy living, and that students open various sports courses to contribute to the development of the sport. From here,; it can be said that; managers and families should support sports, physical education teachers should be given importance, sports high schools should be increased, municipalities an dother organizations should support for the development of sports.

STRUCTURED ABSTRACT

Approximately 14 million students have seen education at various grade school in Turkey. One of the main purpose of our education system is to provide students with physical education, sports, scouting, to be healthy, productive and qualified individuals through activities. Youth is a time when movement needs are very intense and energy is at a higher level. The most appropriate activity to meet these needs during this period is physical education and sports activities in and out of school.

Despite the great interest of societies as spores, there has not been a sufficient amount of serious work as a social phenomenon. Social scientists accept that sports have a big and important place in society. However, many functions of sports open and secret are ignored. The social significance of the sport is not fully understood yet. Bjarnadótt; argues that leisure time activities give the individual new challenges in social status and give the individual an opportunity to be flexible. The author says that leisure time activities help the individual to reflect on himself and find creative solutions to conflicts.

This study was conducted to evaluate the activities that physical education teachers have done outside of school. For this purpose, answers to the following questions have been searched.

Physical education teachers;

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/21

1. What are the activities you usually do outside of school?
2. Should a physical education teacher develop himself / herself out of school?
3. What kind of contribution did they provide to the field of physical education and sports in their region?
4. Do you open a course outside of school?
5. What kind of activities should be taken to the student outside the school?
6. Do you support activities outside the school for private / public organizations (other public organizations, NGOs, sports clubs, etc.) in the field of physical education and sports?
7. What are your suggestions for out-of-school physical education and sports?

In the study, the case study of qualitative research methods was used. The open-ended questionnaire prepared to evaluate the activities of physical education teachers outside the school was applied to 70 physical education teachers working in official secondary schools and high schools affiliated to Gaziantep Provincial National Education Directorate. In order to creation of the interview form which will be used in the research, primarily a face-to-face interview was held with 200 physical education teachers. It is required that teachers write essays about what their views on the evaluation of activities they have done outside the school are. As a result of the collected compositions and the information obtained from the related literature, a draft of the interview form was obtained. The interview form was finalized in accordance with the opinions received independently by 3 different experts and finalized in the interview form consisting of 4 personal characteristics and 7 open ended questions. The final form of the prepared interview form was applied to a total of 70 physical education teachers working in Gaziantep province. During the application, the aim of the research was explained to the participant and information about the importance of the answers was given. As a result of the participants' responses to the measurement tool, multiple expressions were collected under common themes.

When we look at the views of the research group on the activities, physical education teachers do in general outside the school; they stated that they regularly doing sports in sport centers, coaching in gym, participate in trips, participate in excursion programs, spend time with their families, playing football, reading books, going to cinema and following current sports news.

When we look at the views on improving the profession from outside the school, all of the teachers; every field has to develop and renew itself. In addition, the research group; in-service training on their fields, they need to improve themselves in terms of their profession, develop themselves for different sports branches, and be knowledgeable and equipped in the field of sports. When we look at their views on the contribution they make to the field of physical education and sports in their region they do; creating school teams, sports school preparation

courses, talent scouting, encouraged students to do sports, sending athletes to the national team, educated students about new sports branches, raised students' sociality level.

When we look at their views on the creating courses outside the school; the physical education teachers who participated in the study stated that they opened courses. 28 Teachers were informed that they did not create any courses. When we look at what kind of activities students have to do outside the school, it has been observed that a large majority of students should be directed to sporting activities. In addition, the physical education teachers who participated in the study expressed that, training courses, organizing trips, providing parent-school cooperation and sports facilities should be introduced. When we look at the views of non-school private-public organizations on supporting physical education and sporting activities, all physical education teachers stated that they should support their sporting activities.

Keywords: Physical Education, Teacher, non-schoolactivities

GİRİŞ

Serbest zamanların değerlendirilmesi, insanın içinde bulunduğu her dönemde önemle ele alınması gereken bir konudur (Süzer, 2000. sf 122). Zaman bir insanın sahip olduğu en değerli olgulardan biridir. İnsanların günümüzde yaşadığı en büyük problemlerden biri de zaman sıkıntısıdır. İş hayatı bireylerin zamanının büyük bir kısmını almaktadır. Dolayısıyla insanlar kendilerine zaman ayıramamaktadır (Mutlu, 2008. sf:1).

Eğitim, insan yaşamını doğrudan etkileyen ve aynı zamanda aktif olarak etkilenen dinamik bir ortam olarak ifade edilebilir (Güçlü ve Şanal, 2015. sf:454). Ülkelerin gelecek provizyonlarında öngördüğü insan ve vatandaş profilinin gerçekleşmesi eğitim sisteminin verimli ve etkili şekilde sürdürülebilmesi ile mümkündür. (Yardibi, 2017. sf:585)

Öğretmenler, eğitim hizmetlerini başlatan, geliştiren ve uygulayan bireyler olarak eğitim hizmetlerinin anlamlı hale gelmesini sağlamaktadırlar ve bu nedenle eğitim sistemlerinin vazgeçilmez unsurları olarak görülmektedirler(Turhan vd, 2015. sf: 997).

Beden eğitimi ve spor kavramı da geçmişten günümüze kadar genel eğitimin içerisinde önemli bir yere sahiptir (Aybek, 2007. sf:1). Dünyadaki bütün gelişmiş ülkelerin beden eğitimi ve spor yaklaşımları, eğitimin bütünlüğü içerisinde sağlıklı bir toplum yetiştirmektir. (Darling–Hammond 2002. sf:289) Serbest zaman, zaman olarak çalışılmayan, belirli etkinliklerin yapılmadığı, bireyin o anki ruh hali veya durumu olarak ifade edilebilir. Serbest zaman yeme, içme vb. bireyin zorunlu gerçekleştirdiği etkinlikleri içermemektedir. Serbest zaman bireyin özgürce meşgul olduğu, herhangi bir sınırlandırma olmadan zevk alarak gerçekleştirdiği etkinlik, iş, ödev veya yükümlülüklerdir. Bir başka ifadeyle işin veya işle ilgili etkinliklerin yokluğudur (Tucker, 2001 sf:8). Teknolojik, ekonomik ve sosyal gelişmeler yanında toplumların bünyesinde ve bireylerin yaşamında da değişiklikler görülmektedir. Bu değişikliklerin başında iş dışında kalan serbest zamanın değerlendirilmesi gelmektedir (Aydoğan, 2006 sf: 229).

Toplumumuzun birçoğunun örgün ve yaygın eğitim programlarından geçtiği ülkemizdeki her tür ve derecedeki okullarda eğitim gören yaklaşık 14 milyon öğrencinin, beden eğitimi, spor, izcilik vb. gibi faaliyetler yoluyla bedenlen, ruhen, fikren, sağlıklı, üretken, nitelikli bir toplum için eğitilmeleri, bugünkü eğitim anlayışının vazgeçilmez ilkelerinden biri olmaktadır. Özellikle en

hareketli dönemi yaşayan ve sonsuz enerji ile dolu olan gençlerin, enerjilerini boşaltacak, streslerini giderecek etkinliklerin başında ders içi ve ders dışında uğraşabilecekleri en belirgin alan olarak spor görülmektedir (Kirazoğlu, 1992. sf:27).

Toplumların spora olan büyük ilgisine rağmen, sosyal bir olgu olarak üzerinde yeterli miktarda ciddi çalışma yapılmamıştır. Sosyal bilimciler, sporun toplumda büyük ve önemli bir yere sahip olduğunu kabul ederler. Ancak, sporun açık ve gizli birçok işlevi, görmezden gelinmektedir. Sporun sosyal önemi henüz tam anlamıyla anlaşılmamıştır (Yetim, 2010. sf:81). Bjarnadóttir; serbest zaman etkinliklerinin sosyal statü içinde bireye yeni meydan okumalar kazandırdığını ve bireyin esnek olmasına fırsat sunduğunu belirtmektedir (Bjarnadóttir, 2004. Sf: 302). Yazar serbest zaman etkinliklerinin bireyin kendini yansıtmada ve çatışmalara yaratıcı çözümler bulabilmesinde yardımcı olduğunu söylemektedir (Farr, 2008.sf: 106).

(Mahoney vd. 2005. Sf: 14) ile (Wilson vd. 2009. Sf: 670), serbest zaman etkinliklerinin gündelik yaşamda olumlu etkisinin daha az belirgin olduğunu ancak potansiyel yararının açık olduğunu ifade etmektedir. Serbest zaman etkinliğini yapılandırılmış ve yapılandırılmamış olmak üzere ikiye ayırmak mümkündür (Eccles ve Barber, 1999. sf:18; (Larson, 1989. sf: 526; Mahoney ve Stattin, 2000. sf: 116; Meeks ve Mauldin, 1990. sf:279).

Bu çalışma, beden eğitimi öğretmenlerinin okul dışında yapmış oldukları faaliyetleri değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

Beden eğitimi öğretmenleri(nin);

- 1.Okul dışında genel olarak yaptığınız etkinlikler nelerdir?
- 2.Bir beden eğitimi öğretmeni okul dışında mesleki açıdan kendisini geliştirmeli mi?
3. Bulundukları bölgede Beden eğitimi ve spor alanına yönelik ne tür katkılar sağladılar?
4. Okul dışında kurs açıyor musunuz?
5. Öğrenciye okul dışında ne tür faaliyetler yaptırılmalı?

6. Okul dışında özel/resmi kuruluşlar (Diğer kamu kuruluşları, Sivil Toplum Kuruluşları, Spor Kulüpleri vb.) beden eğitimi ve spor alanına yönelik faaliyetleri destekliyor musunuz?

7. Okul dışında beden eğitimi ve spor alanına yönelik yapılmasını düşündüğünüz önerileriniz nelerdir?

YÖNTEM

Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olan durum çalışması deseni kullanılmıştır. Nitel araştırmalar nicel araştırmalara göre araştırmacıya esnek hareket imkânı sunan, veri toplama yöntemi, analizi ve araştırmanın desenlemesi konularında daha farklı yaklaşımlar sunan bir yöntemdir (Gay, Mills ve Airasian, 2006. sf:37).

Durum çalışması, araştırılan olguyu kendi yaşam çerçevesi içinde inceleyen, olgu ve içinde bulunduğu ortam arasındaki sınırların kesin hatlarla belirgin olmadığı ve birden fazla kanıt veya veri kaynağının mevcut olduğu durumlarda kullanılan bir araştırma desnidir. (Yıldırım ve Şimşek, 2006. sf: 23).

Araştırma Grubu

Beden eğitimi öğretmenlerinin okul dışında yapmış olduğu faaliyetlerin değerlendirilmesi amacıyla hazırlanan açık uçlu soru formu, Gaziantep İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı resmi

ortaokul ve liselerde görevli 70 beden eğitimi öğretmenine uygulanmıştır. Araştırma grubu ile ilgili veriler Tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1: Araştırma Grubuna (N = 50) Ait Kişisel Özellikler

Değişkenler	Guruplar	n	%
Cinsiyet	Erkek	46	65.7
	Kadın	24	34.3
Görev süresi	1 – 5 Yıl	32	45.7
	6 – 10 Yıl	18	25.7
	11 – 15 Yıl	16	22.8
	16 – 20 Yıl	2	2.9
	21 – 30 Yıl	2	2.9
Uzmanlık(Branş) alanı	Futbol	15	21.4
	Hentbol	10	14.2
	Voleybol	9	12.8
	Basketbol	8	11.4
	Atletizm	4	5.8
	Güreş	4	5.8
	Yüzme	4	5.8
	Tekvando	4	5.8
	Boks	4	5.8
	Judo	3	4.2
	Tenis	3	4.2
	Hokey	2	2.9
Eğitim durumu	Lisans	62	88.5
	Lisansüstü	8	11.5

N:70

Tablo 1’de araştırma grubuna ait bazı kişisel özellikler verilmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin cinsiyetine baktığımızda 46 (% 65.7) öğretmenin erkek, 24 (% 34.3) öğretmenin kadın olduğu görülmektedir. Görev sürelerine baktığımızda, 32 (% 45.7) öğretmen 1–5 yıl arası, 18 (% 25.7) öğretmen 6–10 yıl arası, 16 (% 22.8) öğretmen 11–15 yıl arası, 2 (% 2.9) öğretmen 16–20 yıl arası, 2 (% 2.9) öğretmenin ise 21-30 yıl arasında görev yaptığı görülmektedir. Öğretmenlerin uzmanlık (Branş) alanına baktığımızda toplamda 12 ayrı uzmanlık alanı olan beden eğitimi öğretmeni çalışmamıza katılmıştır. Eğitim durumuna baktığımızda 62 (% 88.5) öğretmenin lisans mezunu olduğu, 8 (% 11.5) öğretmenin de lisansüstü eğitime sahip olduğu görülmektedir.

Açık Uçlu Soru Formunun Hazırlanması ve Uygulanması

Araştırmada kullanılacak görüşme formunun oluşturulması amacıyla, öncelikli olarak 200 beden eğitimi öğretmeni ile yüz yüze okul dışında yapmış olduğu faaliyetlerin değerlendirilmesine ilişkin görüşlerinin neler olduğu ile ilgili birer kompozisyon yazmaları istenmiştir. Toplanan kompozisyonlardan ve ilgili literatürden edinilen bilgiler sonucunda görüşme formunun taslak hali elde edilmiştir. Araştırma için hazırlanan ölçme aracının kapsam geçerliğini test etmede kullanılan mantıksal yollardan biri uzman görüşüne başvurmaktır (Büyüköztürk, 2006. Sf:10).Görüşme formu 3 ayrı uzman tarafından bağımsız olarak alınan görüşler doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapılarak 4 adet kişisel özellikleri belirleyici soru ve 7 adet açık uçlu sorudan oluşan görüşme formuna son hali verilmiştir. Hazırlanan sorular şunlardır; Beden eğitimi öğretmenleri(nin);

1. Okul dışında genel olarak yaptığınız etkinlikler nelerdir?
2. Bir beden eğitimi öğretmeni okul dışında mesleki açıdan kendisini geliştirmeli mi?
3. Bulundukları bölgede Beden eğitimi ve spor alanına yönelik ne tür katkılar sağladılar?
4. Okul dışında kurs açıyor musunuz?
5. Öğrenciye okul dışında ne tür faaliyetler yaptırılmalı?
6. Okul dışında özel/resmi kuruluşlar (Diğer kamu kuruluşları, Sivil Toplum Kuruluşları, Spor Kulüpleri vb.) beden eğitimi ve spor alanına yönelik faaliyetleri destekliyor musunuz?
7. Okul dışında beden eğitimi ve spor alanına yönelik yapılmasını düşündüğünüz önerileriniz nelerdir?

Hazırlanan görüşme formunun son hali Gaziantep İlinde görev yapan toplam 70 beden eğitimi öğretmene uygulanarak veriler elde edilmiştir. Uygulama esnasında araştırmanın amacı katılımcılara açıklanmış, verecekleri cevapların önemi hakkında bilgilendirilme yapılmıştır. Katılımcıların ölçme aracına vermiş oldukları cevaplar neticesinde birden çok ifadeler ortak temalar altında toplanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada kullanılan görüşme formundan elde edilen veriler, nitel araştırmalarda kullanılan içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Nitel araştırmalarda içerik analizi kuramsal anlamda belirgin olmayan temalar ve eğer varsa alt temaların oluşturularak analiz edilmesinde kullanılmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2006. sf: 14). Elde edilen veriler ayrı ayrı kaydedilmiş ve gruplandırılıp kodlanmıştır. Bu gruplamalar ve kodlamalar alan uzmanlarına sunulmuş, 3 ayrı uzman tarafından birbirinden bağımsız olarak, uzmanların değerlendirilmelerine göre son halleri verilip analize hazırlanmıştır. Yapılan içerik analizi ile her soru için temalar belirlenmiş ve verilen temaların frekans ve yüzdeleri hesaplanarak tablolar oluşturulmuştur. Verilerin değerlendirilmesinde betimsel analiz kullanılmıştır. Son olarak raporlama yapılmış ve bulgular ortaya konulmuştur.

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi okullarda görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin okul dışında yapmış olduğu faaliyetlerin değerlendirilmesi amacıyla öğretmenler ile yapılan görüşmeler neticesinde elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 2. Araştırma grubunun okul dışında genel olarak yaptıkları etkinliklere ilişkin görüşlerinin dağılımı.

Temalar	n	%
Spor merkezinde düzenli olarak spor yapıyorum	27	23.8
Antrenörlük yapıyorum	19	16.8
Hakemlik yapıyorum	14	12.3
Gezi programlarına katılıyorum	13	11.5
Ailemle zaman geçiriyorum	12	10.6
Halı sahada futbol oynuyorum	7	6.1
Kitap okuyorum	5	4.3
Sinemaya gidiyorum	5	4.3
Hiçbir şey yapmıyorum	5	4.3
Güncel spor haberlerini takip ediyorum	3	2.5
Düzenli olarak yapılan okul-kulüp müsabakalarını izliyorum	3	2.5
Toplam	113	100

Tablo 2’de araştırma grubunun okul dışında genel olarak yaptıkları etkinliklere ilişkin görüşlerinin dağılımı verilmektedir. Katılımcıların oyunla öğretim yöntemi hakkında genel olarak düşüncelerine bakıldığında 11 tema ortaya çıkmıştır. Katılımcıların birden fazla tema ifade ettikleri görülmüştür.

Bu temalar arasında yüzde sıralamasına göre, spor merkezinde düzenli olarak spor yapıyorum (%23.8), antrenörlük yapıyorum(%16.8), hakemlik yapıyorum (%12.3), gezi programlarına katılıyorum (%11.5), ailemle zaman geçiriyorum (%10.6), halı sahada futbol oynuyorum (%6.1), kitap okuyorum(%4.3), sinemaya gidiyorum (%4.3), hiçbir şey yapmıyorum (%4.3), güncel spor haberlerini takip ediyorum (%2.5), düzenli olarak yapılan okul-kulüp müsabakalarını izliyorum(%2.5), temalarının ön plana çıktığı görülmüştür.

Tablo 3.Araştırma grubunun beden eğitimi öğretmeni okul dışında mesleki açıdan kendisini geliştirmesine ilişkin görüşlerinin dağılımı.

Temalar	n	%
Evet her alanda kendisini geliştirmeli ve yenilemeli	70	45.8
Alanı ile ilgili hizmet içi eğitim almalı	26	16.9
Mesleki açıdan kendisini geliştirmeli	25	16.4
Farklı spor branşlarına yönelik kendisini geliştirmeli	17	11.1
Spor alanında bilgili ve donanımlı olmalı	15	9.8
Toplam	153	100

Tablo 3’de araştırma grubunun beden eğitimi öğretmenlerinin okul dışında mesleki açıdan kendisini geliştirmesine ilişkin görüşlerinin dağılımı verilmektedir. Katılımcıların okul dışında mesleki açıdan kendisini geliştirmesine ilişkin görüşlerinin dağılımından5 tema ortaya çıkmıştır. Buna göre; araştırma grubunun tamamı 70 öğretmen (%45.8) her alanda kendisini geliştirmesi ve yenilemesi yönünde görüş bildirmişlerdir. Ayrıca 26 öğretmen (%16.9) alanı ile ilgili hizmet içi eğitim almalı, 25 öğretmen (%16.4) mesleki açıdan kendisini geliştirmeli, 17 öğretmen (%11.1) farklı spor branşlarına yönelik olarak kendisini geliştirmeli,15 öğretmen ise(%9.8)spor alanında bilgili ve donanımlı olması gerektiğini ifade etmişlerdir.

Tablo 4.Araştırma grubunun bulundukları bölgede beden eğitimi ve spor alanına yönelik sağladığı katkılarına ilişkin görüşlerinin dağılımı.

Temalar	N	%
İnsanların spora olan bakış açılarını değiştirdim	23	15
Okul takımı çıkarıyorum	18	11.8
Spor okullarına hazırlık kursu açıyorum	17	11.2
Yetenek taraması yaptım	16	10.5
Öğrencileri spora teşvik ettim	15	9.9
Milli takıma sporcu gönderdim	14	9.2
Öğrencilere yeni branşlar öğrettim	12	7.8
Öğrencilerin sosyallik düzeylerini yükselttim	10	6.5
Velilere sporu sevdirdim	9	5.8
Hiçbir şey yapmadım	6	3.9
Spor tesislerini tanıttım	5	3.2
Okula araç-gereç temin ettim	4	2.6
Öğrencileri spor alanında seminerlere yönelttim	4	2.6
Toplam	198	100

Turkish Studies

Tablo 4’de araştırma grubunun bulundukları bölgede beden eğitimi ve spor alanına yönelik sağladığı katkılarına ilişkin görüşlerinin dağılımı verilmektedir. Katılımcıların bulundukları bölgede beden eğitimi ve spor alanına yönelik sağladığı katkılarına ilişkin görüşlerinden 13 tema ortaya çıkmıştır. Katılımcıların birden fazla tema ifade ettikleri görülmüştür.

Bu temalar arasında yüzde sıralamasına göre, insanların spora olan bakış açılarını değiştirdim (%15), okul takımı çıkarıyorum (%11.8), spor okullarına hazırlık kursu açıyorum (%11.2), yetenek taraması yaptım (%10.5), öğrencileri spora teşvik ettim (%9.9), milli takıma sporcu gönderdim (%9.2), öğrencilere yeni branşlar öğrettim (%7.8), öğrencilerin sosyallik düzeyini yükselttim (%6.5), velilere sporu sevdirdim (%6.5), temalarının ön plana çıktığı görülmüştür.

Tablo 5. Araştırma grubunun okul dışında kurs açtıklarına ilişkin görüşlerinin dağılımı.

Temalar	N	%
Evet	42	60
Hayır	28	40
Toplam	70	100

Tablo 5’de araştırma grubunun okul dışında kurs açtıklarına ilişkin görüşlerinin dağılımı verilmektedir. Katılımcıların okul dışında kurs açtıklarına ilişkin görüşlerinden 2 tema ortaya çıkmıştır. Buna göre öğretmenler 42 (%60) kurs açtıklarını ifade ederken, 28 öğretmen ise (%40) okul dışında kurs açmadıklarını ifade etmişlerdir.

Tablo 6. Araştırma grubunun öğrenciye okul dışında ne tür faaliyetler yaptırılmasına ilişkin verilerin dağılımı.

Temalar	N	%
Sportif aktivitelere yönlendirilmeli	38	32,4
Yeteneği doğrultusunda yetiştirilmeli	33	28,3
Kendilerini geliştirmelerine yönelik kurslar açılmalı	16	13,7
Gezi programları düzenlenmeli	10	8,6
Veli-okul işbirliği sağlanmalı	8	6,8
Spor tesisleri tanıtılmalı	7	5,9
Spor kulüplerine yönlendirilmeli	5	4,3
Toplam	117	100

Tablo 6’da araştırma grubunun öğrenciye okul dışında ne tür faaliyetler yaptırılmasına ilişkin verilerinin dağılımı verilmektedir. Katılımcıların öğrenciye okul dışında ne tür faaliyetler yaptırılması hakkındaki görüşlerinden 7 tema ortaya çıkmıştır. Katılımcıların birden fazla tema ifade ettikleri görülmüştür. Bu temalar arasında yüzde sıralamasına göre, Sportif aktivitelere yönlendirilmeli (%32,4), yeteneği doğrultusunda yetiştirilmeli (%28,3), kendilerini geliştirmelerine yönelik kurslar açılmalı (%13,7), gezi programları düzenlenmeli (%8,6), veli-okul işbirliği sağlanmalı (%6,8), spor tesisleri tanıtılmalı (%5,9), spor kulüplerine yönlendirilmeli (%4,3), temalarının ön plana çıktığı görülmüştür.

Tablo 7. Araştırma gurubunun okul dışında özel-resmi kuruluşların beden eğitimi ve spor alanına yönelik faaliyetlerini desteklenmesi hakkındaki görüşlerinin dağılımı.

Temalar	N	%
Evet desteklenmeli	70	100
Toplam	70	100

Tablo 7’de araştırma gurubunun okul dışında özel-resmi kuruluşların beden eğitimi ve spor alanına yönelik faaliyetlerini desteklenmesine ilişkin görüşlerinin dağılımı verilmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin tamamı okul dışında, özel-resmi kuruluşların beden eğitimi ve spor alanına yönelik faaliyetlerinin desteklenmesi gerektiği yönünde görüş bildirmişlerdir.

Tablo 8. Araştırma gurubunun okul dışında beden eğitimi ve spor alanına yönelik yapılmasını düşündükleri önerilerinin dağılımı.

Temalar	N	%
Yöneticiler ve aileler spora destek olmalı	30	11.1
Gençlere ve çocuklara yönelik faaliyetler arttırılmalı	28	10.4
Beden eğitimi öğretmenlerine önem verilmeli	28	10.4
Spor liseleri arttırılmalı	23	8.4
Lisanslı sporcu sayısı arttırılmalı	22	8.1
Kurs sayısı arttırılmalı	18	6.7
Yetenek taraması yapılmalı	18	6.7
Yeni spor branşları desteklenmeli	17	6.2
Sporcu ve gençlik eğitim merkezleri arttırılmalı	16	5.8
Yapılan spor tesisleri çok amaçlı olmalı	16	5.8
Toplum sağlıklı yaşam konusunda bilinçlendirilmeli	14	5.1
Her okula kulüp kurma zorunluluğu getirilmeli	12	4.4
Basın kurumları etkili kullanılmalı	12	4.4
Belediye ve STK’lar spora destek olmalı	10	3.6
Başarılı sporcular desteklenmeli	8	2.9
Toplam	272	100

Tablo 8’de araştırma gurubunun okul dışında beden eğitimi ve spor alanına yönelik yapılmasını düşündükleri önerilerinin dağılımı verilmektedir. Katılımcıların okul dışında beden eğitimi ve spor alanına yönelik yapılmasını düşündükleri önerilerinden 15 tema ortaya çıkmıştır. Katılımcıların birden fazla tema ifade ettikleri görülmüştür. Bu temalar arasında yüzde sıralamasına göre, yöneticiler ve aileler spora destek olmalı (%11.1), gençlere ve çocuklara yönelik faaliyetler arttırılmalı (%10.4), beden eğitimi öğretmenlerine önem verilmeli(%10.4), spor liseleri arttırılmalı (%8.4), lisanslı sporcu sayısı arttırılmalı (%8.1), kurs sayısı arttırılmalı (%6.7), yetenek taraması yapılmalı (%6.7), yeni spor branşları desteklenmeli (%6.2), sporcu ve gençlik eğitim merkezleri arttırılmalı (%5.8), yapılan spor tesisleri çok amaçlı olmalı (%5.8), toplum sağlıklı yaşam konusunda bilinçlendirilmeli (%5.1), her okula kulüp kurma zorunluluğu getirilmeli (%4.4), basın kurumları etkili kullanılmalı (%4.4), belediye ve stk’lar spora destek olmalı (%3.6), başarılı sporcular desteklenmeli (%2.9) temalarının ön plana çıktığı görülmüştür.

SONUÇLAR, ÖNERİLER VE TARTIŞMA

Araştırmanın bu bölümünde, beden eğitimi öğretmenlerinin okul dışında yapmış olduğu faaliyetlerin değerlendirilmesi amacıyla Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi okullarda beden eğitimi öğretmenleri ile yapılan görüşmeler neticesinde elde edilen sonuçlara yer verilmiştir.

Araştırma grubunun okul dışında genel olarak yaptıkları etkinliklere ilişkin görüşlerine baktığımızda 11 tema ortaya çıkmıştır. Buna göre beden eğitimi öğretmenleri; spor merkezlerinde düzenli olarak spor yaptıklarını, antrenörlük yaptıklarını, hakemlik yaptıklarını, gezi programlarına katıldıklarını, aileleri ile zaman geçirdiklerini, halı sahada futbol oynadıklarını, kitap okuduklarını, sinemaya gittiklerini ve güncel spor haberlerini takip ettiklerini belirtmişlerdir. Bu görüşlerden hareketle beden eğitimi öğretmenlerinin günlük hayatta ve okul dışında sürekli olarak bir uğraş içerisinde oldukları söylenebilir. (Erken, 2008. sf:32) yaptığı çalışmada öğretmenlerin büyük çoğunluğunun okul dışındaki zamanını evde geçirdiğini ifade etmiştir. Ayrıca Gümüşhane ilinde öğretmenler üzerinde yapılan çalışmada öğretmenlerin çoğunluğu okul dışında “arkadaş grubu” ve “ailemle” vakit geçiriyorum şeklinde görüş belirtmişlerdir (İç, 2004. sf:64). Yine Karaküçük ve Ekenci’nin yaptığı çalışmada öğretmenlerin serbest zamanlarını daha çok evde geçirdiklerini belirtmiştir. Dolayısıyla elde edilen sonuçların çalışmamızla yakınlık gösterdiğini söyleyebiliriz (Karaküçük ve Ekenci 1995. sf:64).

Araştırma grubunun okul dışında mesleki açıdan kendisini geliştirmesine ilişkin görüşlerine baktığımızda öğretmenlerin tamamı; her alanda kendisini geliştirmesi ve yenilemesi gerektiğini ifade etmişlerdir. Ayrıca araştırma grubu; alanları ile ilgili hizmet içi eğitim alınması gerektiğini, mesleki açıdan kendilerini geliştirmeleri gerektiğini, farklı spor branşlarına yönelik olarak kendilerini geliştirmeleri, spor alanında bilgili ve donanımlı olmaları gerektiğini yönünde görüş bildirmişlerdir. Dolayısıyla araştırma grubunun görüşlerinden hareketle, beden eğitimi öğretmenlerinin; mesleki açıdan kendilerini geliştirmesi gerektiği ve farklı spor branşlarında da kendilerini yenilemeleri gerektiği söylenebilir.

Araştırma grubunun bulundukları bölgede beden eğitimi ve spor alanına yönelik sağladığı katkılarına ilişkin görüşlerine baktığımızda; okul takımı çıkardıkları, spor okullarına hazırlık kursu açtıkları, yetenek taraması yaptıkları, öğrencileri spora teşvik ettikleri, milli takıma sporcu gönderdikleri, öğrencilere yeni branşlar öğrettikleri, öğrencilerin sosyallik düzeyini yükselttikleri, velilere sporu sevdirdikleri şeklindedir. Bu düşüncelerden hareketle beden eğitimi öğretmenlerinin bulundukları bölgelere sportif anlamda birçok şey kazandırdığını söyleyebiliriz.

Araştırma grubunun okul dışında kurs açtıklarına ilişkin görüşlerine baktığımızda; çalışmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin kurs açtıklarını ifade etmişlerdir. 28 öğretmen ise herhangi bir kurs açmadığı yönünde görüş bildirilmişlerdir. Bu temalardan hareketle beden eğitimi öğretmenlerinin genel manada okul dışında kurs açtıkları söylenebilir.

Araştırma grubunun öğrenciye okul dışında ne tür faaliyetler yaptırılmasına ilişkin görüşlerine baktığımızda, büyük bir çoğunluğunun öğrencilerin sportif aktivitelere yönlendirilmesi gerektiği gözlemlenmiştir. Ayrıca çalışmaya katılan beden eğitimi öğretmenleri, öğrencilerin; yeteneği doğrultusunda yetiştirilmesi, kendilerini geliştirmelerine yönelik kurslar açılması, gezi programları düzenlenmesi, veli-okul işbirliği sağlanması, spor tesislerinin tanıtılması gerektiğini ifade etmektedirler. Dolayısıyla öğrencilerin gelişimi ve sağlıklı olması açısından sportif faaliyetlerin arttırılması gerektiği söylenebilir. Ayrıca öğrencinin yeteneği doğrultusunda yetiştirilmesi ve okullarda, veli- okul işbirliğinin sağlanması gerekmektedir.

Araştırma grubunun okul dışında özel-resmi kuruluşların beden eğitimi ve spor alanına yönelik faaliyetlerini desteklenmesine ilişkin görüşlerine baktığımızda beden eğitimi

öğretmenlerinin tamamı bu kuruluşların sportif faaliyetlerine destek olması gerektiğini belirtmişlerdir. Bu görüşlerden sportif etkinliklerde özel ve resmi kuruluşlarla birlikte hareket etmesi gerektiği söylenebilir.

Araştırma gurubunun okul dışında beden eğitimi ve spor alanına yönelik yapılmasını düşündükleri önerilerine ilişkin görüşlerine baktığımızda katılımcılar; yöneticilerin ve ailelerin spora destek olması gerektiğini, gençlere ve çocuklara yönelik faaliyetlerin artırılması, beden eğitimi öğretmenlerine önem verilmesi, spor liselerinin artırılması, lisanslı sporcu sayısının artırılması yönünde önerilerde bulunmuşlardır. Ayrıca çalışmaya katılan beden eğitimi öğretmenleri kurs sayısının artırılması, yetenek taraması yapılması, yeni spor branşlarının desteklenmesi, sporcu ve gençlik eğitim merkezlerinin artırılması, yapılan spor tesislerinin çok amaçlı olması, toplumun sağlıklı yaşam konusunda bilinçlendirilmesi, her okula kulüp kurma zorunluluğu getirilmesi, basın kurumlarının etkili kullanılması, belediye ve stk'ların spora destek olması ve başarılı sporcuların desteklenmesi yönünde görüş belirtmişlerdir. (Erken, 2008. sf: 59) yapmış olduğu çalışmada sendikaların, belediyelerin ve özel kurumların öğretmenlerin serbest zamanlarını değerlendirmesi açısından çeşitli etkinlikler yaparak destek olmaları yönünde görüş bildirmişlerdir.

Sonuç olarak, beden eğitimi öğretmenlerinin okul dışında düzenli olarak sportif aktivitelerin içerisinde yer aldığı, bir takım kurslara katılarak mesleki açıdan kendilerini geliştirdikleri, bulundukları bölgelerde beden eğitimi ve sporun gelişimine destek oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca beden eğitimi öğretmenlerinin öğrencilerin gelişimi açısından spora yönelik kurs açtığı, toplumu sağlıklı yaşam konusunda bilinçlendirdikleri tespit edilmiştir. Buradan hareketle sporun gelişimi için; yönetici ve ailelerin spora destek olması, beden eğitimi öğretmenlerine önem verilmesi, spor liselerinin artırılması, belediye ve diğer kuruluşların destek olması gerektiği söylenebilir. Ancak, öğretmenlerin görüşleri açısından fiziki ve çevre şartlarının iyileştirilmesi gerektiği ve oyunla öğretim alanında hizmet içi eğitimlerin verilmesi ihtiyacının gerekliliği ortaya çıkmıştır.

KAYNAKÇA

- Aydoğan, İ.; Gündoğdu, F.B. (2006). Kadın Öğretim Elemanlarının Boş Zamanlarını Değerlendirme Etkinlikleri. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, sayı:21 Yıl: 2006/2, (Sayfa:217-232) Kayseri.
- Aybek, A. (2007). *Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersine ve Ders Dışı Etkinliklere Yönelik Tutumlarında Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Rolü*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ondokuzmayıs Üniversitesi, Samsun.
- Bjarnadóttir, R. (2004). Modern adolescents' leisureactivities: A new field for education? *NordicJournal of YouthResearch*, 12(4), 299- 315.
- Büyükozturk, S. (2006). *Data Analysis for Social Sciences*. Ankara: PegemA Publications.
- Darling-Hammond, L., Chung, R. & Frelow, F. (2002). Variation in teacher preparation: How well do different path ways prepare teachers to teach? *Journal of Teacher Education*, 53 (4), 286–302.
- Delandshere, G. & Arens, S. A. (2001). Representations of teaching and standards-based reform: Are we closing the debate about teacher education? *Teaching and Teacher Education*, 17, 547–566.

- Eccles, J.S.;&Barber, B. (1999). Student council, volunteering, basketball, or marching band: What kind of extra curricular involvement matters? *Journal of Adolescent Research*, 14, 10–34.
- Erken, K. (2008). *Öğretmenlerin Serbest Zamanlarında Spor Faaliyetlerine Katılmalarının İncelenmesi*. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- Farr, W. (2008). The Effects Of Video Modeling On Leisure Time Activities For Learners With Severe Special Needs. Un published Doctorate Dissertation, Arizona State University, USA.
- Farris, P. J. (1996). *Teaching, Bearing The Torch*. A Times Mirror Company: Brown & Benchmark.
- Gay, L.;Mills, G.; &Airasian, P. (2006). *Educational Research: Competencies for Analysis and Application*. 5th ed. New York: Prentice Hall. Sf:37
- Güçlü, M.;& Şanal, M. (2015). “1950 Ve 1960 Yılları Arasında Türkiye’de Süreli Yayınlar Yansıyan Eğitim Sorunları: Eğitim Dergisi Örneği / Educational Issues Which Reflect The Periodical Publications In Turkey Between 1950s And 1960s: *The Sample Of Education Magazine*”, *TURKISH STUDIES -International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic-*, ISSN: 1308-2140, (Prof. Dr. H.Ömer Karpuz Armağan), Volume 10/15Fall2015, ANKARA/TURKEY, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.8996>, p. 451-470.
- İç, O. (2004). *Kamu Görevlilerinin Sportif Rekreasyon Alışkanlıkları ile Rekreasyon Hakkında Görüş ve Beklentilerinin Araştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, KATÜ Sosyal B.E.
- Karaküçük, S.;&Ekenci, G. (1995). Okulların Boş Zamanları Değerlendirme (Rekreasyon) Eğitimindeki Rolü. *Milli Eğitim Dergisi*, No.128, Temmuz - Aralık, ss. 62 - 66.
- Kirazoğlu, Z. (1992). Ders Dışı Sportif Etkinliklerde Okul, Kulüp ve Yerel Yönetimlerin İşlevlerine Genel Bir Bakış. *Amatör Spor Dergisi*, 48.26-29
- Larson, R. (1989). Beeping children and adolescents: A method for studying time use and daily experience. *Journal of Youth and Adolescence*, 18, 511–530.
- Mahoney, J. L.;Larson, R. W.; Eccles, J. S.; &Lord, H. (2005). Organized activities as developmental contexts for children and adolescents. In J. L. Mahoney, R. W. Larson, & J. S. Eccles (Eds.), *Organized activities as contexts of development; extra curricular activities, after-school and community programs* (pp. 3-22).Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Mahoney, J.L.;&Stattin, H. (2000). Leisure activities and adolescent anti social behavior: The role of structure and social context. *Journal of Adolescence*, 23, 113–127.
- Meeks, C.B.;&Mauldin, T. (1990). Children’s time in structured and un structured leisure activities. *Life styles: Family and Economics Issues*, 11(3), 257–281.
- Mutlu, İ. (2008). *Egzersiz yapan kişilerin boş zamanlarına yönelik tutumları üzerine bir araştırma: Kayseri İli Örneği*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Niğde Üniversitesi, Niğde.
- Süzer, M. (2000). Üniversite Öğrencilerinin Boş Zamanlarını Değerlendirme Alışkanlıkları. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı:8. 122-133
- Tucker, D.A. (2001). *Work a holism: The antithesis of leisure*. Un published doctorate dissertation, University of Illinois at Urbana, Michigan- Champaign, USA. 143
- Turhan, B.; Kaptan, A.; Kahveci, H. İlkokul ve Ortaokul Öğretmenlerinin Öğretmenler Odasına Yönelik Görüşleri, *Turkish Studies-International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 10/3 Winter 2015, p. 993-1008, ISSN: 1308-2140,

-
- www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.7794>, ANKARA-TURKEY
- Wilson, D.M.; Gottfredson, D.C.; Cross, A.B.; Rorie, M.; & Connell, N. (2009). Youth development in after school leisure activities. *The Journal of Early Adolescence*, 30(5), 668- 690.
- Yardibi, N. (2017). “5.Sınıflara Derse Giren Öğretmenlerin Görüşlerine Göre Yeni Düzenlemeler Bağlamında Yaşanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri/ Problems and Suggested Solutions in the Context of New Regulations According to 5 Grade Teachers' Opinions”, *TURKISH STUDIES -International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic-*, ISSN: 1308-2140, (Prof. Dr. Tahsin Aktaş Armağanı) Volume 12/3, ANKARA/TURKEY, www.turkishstudies.net, DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.11567>, p. 581-592.
- Yetim, A. (2010). *Sosyoloji ve Spor*, Ankara: Berikan Yayınevi,: s.81
- Yıldırım, A.; & Şimşek, H. (2006). *Qualitative Research Methods in Social Sciences*. Ankara: Seckin Publications.